

(Ф 03.02-91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра журналістики, реклами і зв'язків із громадськістю

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«Основи видавничої справи»

Галузь знань: 06 «Журналістика»
Спеціальність: 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Курс – 3 Семестр – 6

Аудиторні заняття – 45 Екзамен – 6 семестр
Самостійна робота – 45
Усього(годин/кредитівECTS)– 90/3.0

Індекс НБ17-061/16-2.1.21

СМЯ НАУ НІ 15.01.04-01-2019

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Основи видавничої справи»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 15.01.04-01-2019

Стор. 2 із 8

Навчальна програма дисципліни «Основи видавничої справи» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-17-061/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» та освітньо-професійною програмою «Журналістика» та відповідних документів.

Навчальну програму розробила
викладач кафедри журналістики,
реклами і зв'язків із громадськістю

А. Ліченко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 061 «Журналістика» (освітньо-професійної програми «Журналістика») – кафедри журналістики, реклами і зв'язків з громадськістю, протокол № 1 від «28» січня 2019 р.

Завідувач кафедри

Е. Циховська

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 2 від «04» 02 2019 р.

Голова НМРР

М. Висоцька

УЗГОДЖЕНО

Декан ФМВ

Ю. Волошин

« » 2019 р.

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни «Основи видавничої справи» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015 р. №37/роз.

Навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що є підґрунтям становлення фахівця у галузі видавничої справи. Вивчення дисципліни передбачає опанування студентами основ організації видавничого процесу, вивчення основних етапів підготовки, випуску та дистрибуції видавничої продукції, законодавчих аспектів видавничої справи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи видавничої справи» в системі підготовки фахівця журналістської галузі є системне подання студентам теоретичних і практичних знань із підготовки та випуску періодичних та неперіодичних видань.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- дослідження організації діяльності та алгоритмів функціонування (законів управління) сучасного видавництва;
- оволодіння навичками практичної роботи редактора-менеджера в сучасному видавництві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Знати:

- законодавчу базу видавничої справи в Україні та відповідні міжнародні документи;
- особливості і тенденції розвитку книговидання в Україні, як на сучасному етапі, так і в історичній ретроспективі;
- структуру і особливості функціонування сучасного книжкового видавництва та видавництва періодичного друкованого органу;
- основні види видань, міжнародні та національні видавничі стандарти;
- основні етапи додрукарської підготовки видань;
- основи правового регулювання між учасниками видавничого процесу: автором та видавцем.

Вміти:

- застосовувати на практиці основні положення законодавчих актів щодо видавничої справи в Україні;
- оцінювати стан і перспективи книговидання в Україні;
- визначити чинники успішного функціонування сучасного видавництва;
- організувати додрукарську підготовку видання;
- виконувати посадові обов'язки коректора, молодшого редактора.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного класичного навчального модуля «Основи видавничої справи», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Основи видавничої справи» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Основи теорії журналістики», «Стилістика української мови», «Журналістські жанри», «Медіаправо» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Дизайн періодичних видань», «Редагування медіатекстів» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Основи видавничої справи»

Тема 2.1.1. Тенденції розвитку видавничої справи в Україні та світі.

Визначення основних понять: «видавець», «видання», «видавнича діяльність». Класифікація видавничої продукції (ДСТУ 3017-95). Стан вітчизняної видавничої галузі: аналіз даних Книжкової палати України ім. Івана Федорова. Тенденції розвитку видавничої справи у країнах Європи, США, Китаї, Японії. Розвиток ринку електронної книги.

Тема 2.1.2. Законодавча база видавничої галузі. Авторське право.

Аналіз ЗУ «Про видавничу справу», ЗУ «Про авторські та суміжні права», ЗУ «Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні». Основні положення державних стандартів (ДСТУ) у видавничій галузі. Особливості авторського права у видавничій галузі. Майнові та немайнові права. Авторський договір. Договір замовлення. Акт прийому-передачі твору. Юридичні аспекти взаємовідносин між авторами й видавництвами.

Тема 2.1.3. Порядок створення і реєстрації видавництва.

Нормативно-правова база. Порядок реєстрації видавництва. Розробка видавничої програми. Знання тенденцій видавничого ринку і потенційного споживача (читача) своєї продукції. Профіль видавництва і його кадровий потенціал. Схема поширення своєї продукції у ланцюгу «видавництво—друкарня—покупець».

Тема 2.1.4. Структура сучасного видавництва. Редакційно-видавничий процес.

Типологія сучасного видавництва та видавничих структур. Західноєвропейська модель видавництва. Американська модель видавництва. Роль літературних агентів. Огляд сучасних українських видавництв. Тематичні спеціалізації. Нішеві видання.

Поняття редакційно-видавничого процесу. Етапи проходження рукопису (авторського оригіналу) у видавництві. Авторський етап. Підготовчий етап. Редакційний етап. Виробничий етап. Маркетинговий етап. Одиниці обліку оригіналів і видавничої продукції. Сфера застосування редакторських професій. Фахові вимоги. Функціональні обов'язки.

Тема 2.1.5. Побудова книги.

Матеріальна частина. Основні складові матеріальної частини книги: книжковий блок, обкладинка, оправа, суперобкладинка, корінець тощо. Змістова частина. Службова (видавнича) частина. Міжнародних стандартний номер книги (ISBN). Знак міжнародної системи штрихового кодування видавничої продукції (EAN) Державні стандарти України щодо оформлення службових сторінок та матеріальної частини книги.

Тема 2.1.6. Сучасні тенденції книжкового дизайну.

Шрифтове оформлення. Графічне та ілюстративне оформлення. Композиція видання. Сучасне оформлення обкладинки (суперобкладинки). Інфографіка. Значення кольору. Типографіка, хаотична типографіка. Книги з доповненою реальністю. Книга як арт-об'єкт. Оформлення електронних книг.

Тема 2.1.7. Маркетинг книговидавничої справи.

Економіка видавничої діяльності. Планування бюджету видавництва: сезонність, контрагенти. Налагодження каналів дистрибуції. Канали збути продукції: книжкові мережі та книжкові магазини; інтернет-магазини, додаткові партнери (заправки, супермаркети тощо), прямі продажі. Партнерство з не книжковими мережами. Маркетинг. Цінова політика продажів.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гавенко С. Ф. Стандарти у видавничо-поліграфічній галузі [Текст] : навч. посіб. / С. Ф. Гавенко, О. В. Мельников. – Львів : УАД, 2006. – 134 с.

3.1.2. Законодавчі та нормативні документи України у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи : темат. добірка. У 2 ч. Ч. 2 : Правове регулювання у сфері видавничої та бібліотечної діяльності / [уклад. Т.Ю. Жигун; відп. ред. : Н.О. Петрова, Г.М. Плиса]. – 3-тє вид., допов. – К. : Кн. палата України, 2007. – 284 с.

3.1.3. Коноваленко В. Авторське право у видавничій справі. Практичний посіб. для авторів, редакторів / Володимир Коноваленко. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. – 320 с.

3.1.4. Партико З. Основи видавничої справи : навч. посібник. – 2-ге вид.,

перероб. та доп. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 304 с.

3.1.5. Сава В. І. Художньо-технічне оформлення книги [Текст] / В. І. Сава. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 168 с.

3.1.6. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 560 с.

3.1.7. Чельцова Л. Справочник издателя и автора. Редакционно-издательское оформление издания / Л. Чельцова, А. Мильчин. – Москва: Издательство Студии Артемия Лебедева, 2014. – 1010 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Верба Т. Издательский бизнес изнутри. От рукописи к бестселлеру: пошаговое руководство / Т. Верба. – К.: Баланс Бизнес Букс, 2015. – 208 с.

3.2.2. Іванов С. Основи композиції видання / Сергій Іванов. – Львів: Світ, 2013. – 232 с.

3.2.3. Каласо Р. Искусство издателя / Роберто Каласо. – Москва: Ад Маргинем, 2016. – 160 с.

3.2.4. Овчинников В. Історія книги. Еволюція книжкової структури / В. Овчинников. – Львів: Світ, 2005. – 420 с.

3.2.5. Тимошик М. Історія видавничої справи; Підручник / М. Тимошик – К.; Наш а культура і наука, 2007. – 496 с.

3.2.6. Феличи Д. Типографика. Шрифт, верстка, дизайн / Джеймс Феличи. – С.-Пб.: БХВ-Петербург, 2014. – 496 с.

3.2.7. Черниш Н. І. Основи культури видання [Текст] : навч.-метод. посібник / Н. Черниш. – Львів, УАД, 2013. – 144с.

3.2.8. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування : підручник / Вікторія Шевченко. – Київ, 2010. – 516 с.

3.2.9. Smith K. The Publishing Business: From p-books to e-books / Kelvin Smith., 2012. – 208 p.

3.2.10. Handbook of Print Media: technologies and production methods. / ed. H. Kipphan. – Berlin Heidelberg, 2001. – 1208 p.

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Основи видавничої справи»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 15.01.04-01-2019

Стор.8 із 8

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Герасименко С.П.	06.09.19	<i>Гриб</i>	Дод. є адекватною

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				